

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นหน่วยงานที่ให้บริการทางด้านวิชาการ รวมทั้งสนับสนุนทางด้านการค้นคว้าและวิจัย โดยให้บริการแก่นักศึกษา คณาจารย์ บุคลากรทั้งภายใน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวมทั้งนักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป มีโครงสร้างการบริหารงานในระดับใหญ่ มีบุคลากรทั้งหมดจำนวน 179 คน (ณ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2550) ประกอบด้วย ข้าราชการจำนวน 102 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 50 คน พนักงานมหาวิทยาลัยจำนวน 7 คน พนักงานมหาวิทยาลัยเงินรายได้ จำนวน 10 คน ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 10 คน โดยบุคลากรของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จะมีทั้งงานประจำที่ห้องสมุดกลาง และห้องสมุดคณะ / สถาบัน / ศูนย์ อีก 20 แห่ง

การดำเนินงานของหน่วยการเจ้าหน้าที่ ซึ่งสังกัดงานบริหารและธุรการ สำนักงานเลขานุการ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องของบุคลากร การดำเนินงานในปัจจุบัน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ในเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ ที่ไม่สามารถนำมาประมวลผลได้โดยตรง โดยเก็บไว้ในรูปแบบของไมโครซอฟท์เวิร์ด (Microsoft Word) หรือไมโครซอฟท์เอ็กเซล (Microsoft Excel) ไม่ได้เก็บไว้ในระบบฐานข้อมูล และเก็บไว้หลายที่ ทำให้ข้อมูลที่มีอยู่เกิดความซ้ำซ้อนและไม่ถูกปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ในการรายงานผลต่อผู้บริหารในบางเรื่องจะต้องรอเจ้าหน้าที่ของหน่วยการเจ้าหน้าที่ในการรวบรวมรายงาน บางครั้งจะต้องจัดทำขึ้นมาใหม่ ซึ่งต้องใช้เวลาในการจัดทำ บางครั้งเจ้าหน้าที่ของหน่วยการเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติงานที่หน่วยงานอื่น ผู้บริหารไม่สามารถหารายงานทางด้านบุคลากรที่ต้องการได้ ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน การพัฒนาระบบฐานข้อมูลบุคลากรเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ช่วยให้ผู้บริหารที่ต้องการข้อมูลทางด้านบุคลากร ไม่ต้องขอรายงานจากเจ้าหน้าที่หน่วยการเจ้าหน้าที่ของสำนักหอสมุด เพียงแต่เจ้าหน้าที่หน่วยการเจ้าหน้าที่ ทำหน้าที่ในการปรับปรุงข้อมูลในฐานข้อมูลบุคลากรให้ทันสมัยอยู่เสมอ ผู้บริหารสามารถดูสารสนเทศทางด้านบุคลากรได้โดยตรง จากเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ภายในห้องทำงานของผู้บริหาร เป็นผลทำให้ผู้บริหารได้สารสนเทศที่ถูกต้องรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถนำมาช่วยในการตัดสินใจได้เป็นอย่างดี

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลบุคลากร สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการมาใช้
- 2) เพื่อให้ผู้บริหารได้รับสารสนเทศทางด้านบุคลากรที่ถูกต้องรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

- 1) ทำให้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีระบบฐานข้อมูลของบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ
- 2) มีสารสนเทศทางด้านบุคลากรสำหรับผู้บริหาร
- 3) สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานทางด้านบุคลากร ของหน่วยงานเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขานุการ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1.4 แผนการดำเนินงาน ขอบเขตและวิธีการศึกษา

1.4.1 แผนการดำเนินงาน

- 1) ศึกษารูปแบบการจัดเก็บข้อมูลเดิม
- 2) ศึกษาโครงสร้างการบริหารงานภายใน
- 3) ศึกษาความต้องการการใช้ข้อมูล
- 4) วิเคราะห์และออกแบบระบบ
- 5) สร้างและพัฒนาระบบ
- 6) ติดตั้งและทดสอบการทำงานของระบบ
- 7) ประเมินผลการใช้ระบบ

1.4.2 ขอบเขตของการศึกษา

- 1) ศึกษาและวิเคราะห์ระบบงานบุคลากรเดิมของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อพิจารณานำเอาคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้
- 2) จัดทำระบบฐานข้อมูลบุคลากร โดยจัดเก็บข้อมูลต่างๆ ได้แก่ ประวัติส่วนตัว ตำแหน่ง ประวัติการรับราชการ คุณวุฒิการศึกษา วันลา การลาศึกษา การรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และการได้รับโทษทางวินัย ของบุคลากรสำนักหอสมุด
- 3) รายงานข้อมูล ได้แก่
 - รายงานจำนวนบุคลากรสำนักหอสมุด
 - รายงานรายชื่อบุคลากร

- รายงานแยกตามตำแหน่ง
- รายงานแยกตามการแบ่งส่วนราชการ
- รายงานการหยุดราชการ
- รายงานระดับการศึกษาแยกตามฝ่าย
- รายงานผู้ได้รับเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ
- รายงานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- รายงานผู้ได้รับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา
- รายงานการได้รับโทษทางวินัย

หมายเหตุ บางรายงานนำเสนอเป็นแผนภูมิ

1.4.3 วิธีการศึกษา

- 1) ศึกษาระบบงานเดิมจากหน่วยกรเจ้าหน้าที่ งานบริหารและธุรการ สำนักงานเลขานุการ เพื่อพิจารณานำเอาคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้
- 2) วิเคราะห์ระบบงานและระบบฐานข้อมูลเดิม เพื่อศึกษาสารสนเทศขั้นพื้นฐานที่ผู้ใช้งานต้องการและทำการกำหนดรายงานที่ต้องการ
- 3) การออกแบบระบบ โดยออกแบบรายละเอียดการไหลของขั้นตอนระบบและออกแบบความสัมพันธ์ของระบบ รวมทั้งการออกแบบฐานข้อมูล
- 4) พัฒนาระบบ เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลบุคลากรที่จะนำไปใช้ได้ตรงตามความต้องการและทดสอบระบบ
- 5) ประเมินผลการทำงานของระบบ เพื่อให้ทราบว่าระบบทำงานได้ถูกต้องตามที่ต้องการหรือไม่
- 6) นำไปใช้งานจริงและจัดทำเอกสารประกอบ

1.5 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1.5.1 ฮาร์ดแวร์ (Hardware) ที่ใช้ในการพัฒนาระบบ

เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ รุ่นเพนเทียมโฟร์ (Pentium 4) ความเร็วหน่วยประมวลผลกลาง 2.4 GHz อุปกรณ์บันทึกผล ฮาร์ดดิสก์ (Hard Disk) ขนาด 80 กิกะไบต์ (Gigabyte) หน่วยความจำ (RAM) ขนาด 512 เมกกะไบต์ (Megabyte) สำหรับใช้ในการพัฒนาและจำลองเป็นเครื่องเซิร์ฟเวอร์

1.5.2 ซอฟต์แวร์ (Software) ที่ใช้ในการพัฒนาระบบมี 2 ประเภท ได้แก่

1) ซอฟต์แวร์ที่ใช้งานลงเป็นเครื่องเซิร์ฟเวอร์

- ระบบปฏิบัติการไมโครซอฟท์วินโดวส์ เอ็กซ์พี โพรเฟสชันแนล (Microsoft Windows XP Professional)
- อินเทอร์เน็ต อินฟอร์มเมชัน เซอร์วิส 5 (Internet Information Service 5 : IIS5)
- โปรแกรมภาษาพีเอสพี
- โปรแกรมฐานข้อมูลมายเอสคิวแอล (MySQL)
- โปรแกรมจัดการฐานข้อมูลพีเอชพีมายแอคมิน (phpMyAdmin)
- โปรแกรมแมคโครมีเดียดรีมวีฟเวอร์ เอ็มเอ็กซ์ (Macromedia Dreamweaver MX)
- โปรแกรมอโดบี โฟโตชอป (Adobe PhotoShop)
- โปรแกรมไมโครซอฟท์ออฟฟิศ 2003 (Microsoft Office 2003)

2) ซอฟต์แวร์ที่ใช้เป็นเครื่องลูกข่าย (Client)

- โปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์ไมโครซอฟท์อินเทอร์เน็ตเอ็กซ์พลอเรอร์

1.6 นิยามศัพท์

บุคลากร หมายถึง ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานมหาวิทยาลัยเงินรายได้ ที่ทำงานหรือสังกัด สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้บริหาร หมายถึง ข้าราชการที่ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หมายถึง หน่วยงานหนึ่งในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีฐานะเทียบเท่าคณะ มีพันธกิจคือ แสวงหา สร้างสม จัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ อนุรักษ์และบำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภทให้พร้อมเพื่อการบริการอย่างมีคุณภาพ และทำหน้าที่เผยแพร่องค์ความรู้ ให้คุ้มค่าต่อการลงทุน และเกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อประชาคมในมหาวิทยาลัย และสังคมภาคเหนือ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารควบคู่กับการบริหารจัดการที่ดี

1.7 สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการและรวบรวมข้อมูล

- 1) หน่วยงานเจ้าหน้าที่ สำนักงานเลขานุการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 2) งานระบบคอมพิวเตอร์ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 3) สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่